

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-1550/2026-10

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Nataliji Horvatić, u parničnom predmetu tužitelja Zdravko Šplajt, OIB: 27023013288, Zagreb, Šljivik 6a, zastupan po punomoćniku Vesni Drakulić Šuvalić odvjetnici u Zagrebu, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, Zagreb, Radnička cesta 50, zastupano po punomoćniku Andreja Šeša odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 3. lipnja 2026., u prisutnosti punomoćnika stranaka, a po objavi presude dana 10. lipnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuju se ništetnim odredba čl. 10. st. 2. Ugovora o stambenom kreditu broj 9014520465 sklopljenog dana 19.8.2009. godine između parničnih stranaka koja glasi :“Korisnik kredita dužan je platiti naknadu za prijevremenu otplatu kredita (u cijelosti ili djelomično) u visini utvrđenoj aktima Banke važećim na dan prijevremene otplate.“, kao i odredba čl. 12. st. 3. Ugovora o stambenom kreditu broj 9014520465 sklopljenog dana 19.8.2009. godine između parničnih stranaka koja glasi: „Korisnik kredita obvezuje se prije korištenja ili istovremeno s korištenjem kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,50 % (slovima: jedan cijelih pedeset posto) od iznosa kredita, a najviše 7.000,00 kuna.“

II. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, da tužitelju Zdravko Šplajt, OIB: 27023013288, u roku od 15 (petnaest) dana isplati iznos od 1.418,53 eura zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku:

- na iznos od 123,17 eura od 15.4.2011. do isplate,
- na iznos od 37,83 eura od 8.3.2013. do isplate,
- na iznos od 115,33 eura od 11.5.2013. do isplate,
- na iznos od 213,14 eura od 11.1.2014. do isplate,
- na iznos od 929,06 eura od 14.9.2009. do isplate,

po stopi do 31. srpnja 2015. koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. pa do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg

polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

III. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, da tužitelju Zdravko Šplajt, OIB: 27023013288, u roku od 15 (petnaest) dana naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.204,64 eura (tisućudvjestočetiri eura i šezdesetčetiri centa) sa zateznim kamatama tekućim od 10. lipnja 2026. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

IV. Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženika za naknadom troškova parničnog postupka, sa zateznim kamatama.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je kao potrošač 19. kolovoza 2009. zaključio s tuženikom Ugovor o stambenom kreditu broj kojim mu je tuženik odobrio kredit radi kupnje stambene nekretnine i to stana u Zagrebu, Lanište 1f, u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 71.356,30 eura po srednjem tečaju za EUR tečajne liste banke važeće na dan korištenja kredita. Ugovor o kreditu je 21.8.2009. godine je solemniziran kod javnog bilježnika Ljiljane Vodopija Čengiće, iz Zagreba, pod brojem OV-3814/2009.

Tužitelj je kredit u cijelosti otplatio. Tijekom otplate kredita tužitelj je u više navrata prijevremeno djelomično uplaćivao iznose i to 14.4.2011., 7.3.2013., 10.5.2013., te je konačno prijevremeno otplatio kredit dana 10.1.2014. godine, a što je vidljivo iz Pregleda uplata i Knjigovodstvene kartice prometa.

Člankom 10 st. 2 Ugovora o kreditu ugovorena je za tužitelja obveza plaćanja naknade u slučaju prijevremene otplate kredita u visini određenoj aktima banke važećim na dan prijevremene otplate (tzv. izlazna naknada).

Prilikom svake prijevremene otplate glavnice tužitelju je tuženik naplatio naknadu za prijevremenu djelomičnu i konačnu prijevremenu otplatu kredita u iznosu od ukupno 489,47 eura i to dana 14.4.2011. iznos od 123,16 eura, dana 7.3.2013. iznos od 37,83 eura, dana 10.5.2013. iznos od 115,33 eura i dana 10.1.2014. iznos od 213,15 eura.

Tužitelj kao korisnik kredita nije imao nikakvog utjecaja na sadržaj ugovora o kreditu, niti je s tuženikom kao kreditorom unaprijed posebno pregovarao o sadržaju ugovornih odredbi, obzirom je tuženik pripremio i tužitelju ponudio tzv. tipski ugovor

po principu „uzmi ili ostavi“. Tako je i odredba čl. 10. st. 2. Ugovora o kreditu bila unaprijed bila formulirana od strane tuženika i uvrštena u ugovor, bez da je tužitelj, kao korisnik kredita, s tuženikom pojedinačno pregovarao o njezinom sadržaju. Ugovorna odredba iz čl. 10. st. 2. Ugovora o kreditu nije niti jasna niti određena, budući da iz sadržaja iste nije vidljivo pokriću kojih točno troškova služi navedena naknada te koliko iznose ti troškovi, za visinu naknade nisu definirani nikakvi egzaktni i jasno određeni parametri. Ugovaranje odredbe ovakvog sadržaja u tipskom ugovoru, a o kojoj odredbi tužitelj kao potrošač nije pojedinačno pregovarao, protivno je temeljnim načelima obveznog prava i to prije svega načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu savjesnosti i poštenja te načelu zabrane zlorabe prava, uslijed čega je takva odredba ništeta.

Okolnosti da tuženik (banka) tužitelju nije prezentirala o kakvim se točno stvarnim troškovima koji ulaze u takvu naknadu radi, okolnost da se radilo tipskom ugovoru te okolnost da se o spornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, sveukupno su prouzročile značajnu neravnotežu u pravima i obvezama strana na štetu potrošača pa je takva ugovorna odredba ništeta u smislu odredbi čl. 96. st. 1. ZZP-a i čl. 102. st. 1. ZZP-a.

Tužitelj se poziva na odluke Suda Europske unije i to presuda od 3. listopada 2019. broj C- 620/17, predmetima C-224/19 i C-259/19, kao i Direktivu Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o ugovornim odredbama u potrošačkim ugovorima.

Zahtjev transparentnosti koji je sadržan u odredbi čl. 100. ZZP podrazumijeva da su odredbe jasne, razumljive i lako uočljive, ali i da potrošač iz njih može na temelju točnih i razumljivih kriterija procijeniti sve ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze za njega.

Člankom 12. st. 3. Ugovora o kreditu određeno je da se korisnik kredita obvezuje prije korištenja ili istovremeno s korištenjem kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,50 % iznos kredita, a najviše 7.000,00 kn.

Temeljem takve odredbe tuženik je tužitelju prilikom korištenja kredita dana 14.9.2009. godine naplatio iznos od 929,06 eura.

Niti o odredbi čl. 12. st. 3 Ugovora o kreditu tužitelj nije pojedinačno pregovarao, jer je i ta odredba bila unaprijed formulirana standardnim ugovorom tuženika. Imajući u vidu da je tužitelj kao potrošač pri sklapanju ugovora bio ograničen uvjetima iz ponude banke proizlazi da tuženik nije postupao u dobroj vjeri i da tužitelj kao potrošač nije imao objektivne mogućnosti niti za pregovaranje oko sporne odredbe o naknadi za obradu i odobravanje kredita, niti oko njenog ne/prihvatanja, što je sve prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, zbog čega da je odredba čl. 12. st. 3. Ugovora o kreditu nepoštena, pa time i ništeta.

Odredba čl. 12. st. 3. Ugovora o kreditu ništeta je i temeljem odredbe čl. 96. i čl. 102. ZZP/07, pa je tuženik dužan vratiti novčane iznose primljene temeljem ništetnih odredbi primjenom odredbe čl. 323. u svezi sa odredbom čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/2005).

Tužitelj stoga predlaže da sud donese presudu kojom će se utvrditi ništetnim sporna odredba Ugovora o kreditu te naložiti tuženiku isplatiti zatraženi iznose, sa zakonskim zateznim kamatama uz naknadu troškova parničnog postupka.

2. U odgovoru na tužbu tuženik je osporio osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva s više osnova.

Tuženik ističe prigovor zastare, smatra da su ugovorne odredbe o ulaznoj i izlaznoj naknadi jasne, lako uočljive i razumljive odredbe, pa stoga, sukladno odredbama članka 84. ZZP ocjena poštenosti ovih odredaba prema kriterijima iz članka 81. ZZP nije dopuštena. Čak i pod pretpostavkom da sud utvrdi da u

konkretnom slučaju jedan od uvjeta iz članka 84. ZZP-a nije ispunjen, te da su osporavane odredbe podložne ocjeni (ne)poštenosti iz članka 81. ZZP-a, tužitelj nije dokazao da je u konkretnom ugovornom odnosu tuženik prema njemu postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, odnosno da je nastala značajna neravnoteža u pravima na štetu tužitelja. Da bi se određena ugovorna odredba mogla kvalificirati nepoštenom, takva odredba mora prouzročiti: nominalnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a koja neravnoteža mora biti značajna.

Nadalje, sve i ako tužitelj ustraje u tvrdnji da se o odredbi nije pojedinačno pregovaralo, odnosno da tužitelj nije imao pravo glasa već je morao ili prihvatiti takve odredbe ili odustati od sklapanja ugovora, bitno je napomenuti da je člankom 3. stavcima 1. i 2. Direktive 93/13 propisano da će se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatrati nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora. Tekst Direktive Vijeća Europske unije 93/13/EEZ inkorporiran je u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo kroz odredbe Zakona o zaštiti potrošača, i to odredbu članka 4. stavka 2., kojom je propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepošteno ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučene usluge i robu, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. Načelo transparentnosti koje propisuje citirana Direktiva je načelo, kako je razvijeno u praksi Suda EU, temeljem kojega u trenutku ugovaranja određenog pravnog posla potrošaču odredbe ugovora moraju biti razumljive ne samo na formalnoj i gramatičkoj razini, nego i na način da mu je pruženo dovoljno informacije temeljem kojih može shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja određene odredbe. To znači da je u konkretnom slučaju potrebno uzeti u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor, odnosno da je potrebno uzeti u obzir i koje informacije su pružene tužitelju u postupku pregovaranja i sklapanja ugovora te na koji način su mu pružene. Budući je tuženik definitivno prilikom sklapanja predmetnog ugovora postupao u dobroj vjeri te svojim postupanjem nije na štetu potrošača prouzročio znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, ne može se smatrati da su ispunjene nužne pretpostavke da bi se sporna odredba mogla utvrditi ništetnom.

Kada govorimo o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva govorimo o naknadi koja se jednokratno isplaćuje i to u fiksnom iznosu.

Povrh navedenog, tuženik dodatno ističe kako postoji i podzakonski propis kojim je ugovaranje ulazne naknade dopušteno pozitivnim propisima, a riječ je o Pravilniku o naknadama za potrošačke kredite, u kojem je odredbom članka 3. izrijekom dopušteno obračunavati i naplatiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva. Pri tome je za istaknuti kako donošenjem navedenog pravilnika nije uveden novi institut u sferi bankarskog prava, već je isključivi cilj istog bio donošenje detaljnijeg normiranja postojećeg stanja o dopuštenosti ugovaranja, a posljedično i naplaćivanja takve naknade.

U navedenoj odredbi je jasno navedeno na koji način i u koju svrhu se izračunava i naplaćuje naknada. Uzimajući u obzir da se i ovdje radi o jasnoj, lako uočljivoj i razumljivoj odredbi koja u sebi sadržava činidbu koja je lako određiva nipošto nisu ispunjene pretpostavke da bi ta i takva odredba bila utvrđena ništetnom.

Povrh navedenog, sve da je i dopušteno provođenje testa poštenosti, a što tuženik osporava, tužitelj ničim ne dokazuje da bi predmetna odredba prouzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana suprotno načelu

savjesnosti i poštenja, a koje pretpostavke moraju biti ispunjene da bi se odredba mogla smatrati nepoštenom.

Tuženik ne osporava visinu tužbenog zahtjeva, ali ističe kako je tuženik prilikom sklapanja predmetnog ugovora o kreditu postupao savjesno i u dobroj vjeri, pa stoga osporava tužitelju pravo na zatezne kamate prije podnošenja tužbe.

3. Tijekom provedbe dokaza sud je izvršio uvid u preslik Ugovora o kreditu (l. 9.-15. spisa), Kupoprodajni ugovor od 17. kolovoza 2009. (l. 16.-27.), knjigovodstvene kartice (l. 28.-35. spisa), pregled uplata po kreditu na dan 20. rujna 2024. (l. 36.-37. spisa), e-mail korespondencija (l. 38.-43. i l. 119.-128. spisa), elektronički zapis o prebivalištu (l. 44. spisa) zk izvadak br. 20012, k.o. Zaprudski Otok i br. 51922, k.o. Blato Novo (l. 106.-108. i l. 111.-114, spisa) te je proveo dokaz saslušanjem tužitelja kao stranke.

4. Među strankama nije sporno da su stranke sklopile 19. kolovoza 2009. zaključio s tuženikom Ugovor o stambenom kreditu broj kojim mu je tuženik odobrio kredit radi kupnje stambene nekretnine i to stana u Zagrebu, Lanište 1f, u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 71.356,30 eura po srednjem tečaju za EUR tečajne liste banke važeće na dan korištenja kredita. Visina tužbenog zahtjeva također nije sporna.

5. Sporno je da li su odredbe o naknadi za obradu kredita i prijevremenu otplatu ništete, kao i da li je potraživanje u zastari.

6. Savjesnom i brižljivom ocjenom svakog dokaza zasebno, kao i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, temeljem čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne Novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP-a), sud je utvrdio kako je tužbeni zahtjev osnovan.

7. Uvidom u sadržaj Ugovora o kreditu vidljivo je da je odredbom čl. 10. st. 2. Ugovora određeno da je korisnik kredita dužan platiti naknadu za prijevremenu otplatu kredita (u cijelosti ili djelomično) u visini utvrđenoj aktima Banke važećim na dan prijevremene otplate, a čl. 12. st. 3. Ugovora da se korisnik kredita obvezuje prije korištenja ili istovremeno s korištenjem kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,50 % od iznosa kredita, a najviše 929,06 eura.

8. Uvidom u potvrde o plaćenim naknadama iz e-mail od 17. rujna 2025. tuženika (l. 125. spisa) razvidno da je naknada za obradu kredita naplaćena u iznosu od 929,06 eura, a naknada za prijevremenu isplatu dana 11. travnja 2011. u iznosu od 123,16 eura, dana 7. ožujka 2013. u iznosu od 37,83 eura, dana 10. svibnja 2013. u iznosu od 115,33 eura i dana 10. siječnja 2014. u iznosu od 213,14 eura.

9. U konkretnom slučaju primjenjuju se odredbe Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08; dalje: ZOO-a) jer je predmetni Ugovor o kreditu zaključen dana 19. kolovoza 2009. Odredbom čl. 269. st. 1. ZOO-a propisano je da je objekt ugovorne obveze činidba koja se može sastojati u davanju, činjenju, propuštanju ili trpljenju. Stavkom 2. iste odredbe propisano je kako činidba mora biti moguća, dopuštena i određena, odnosno odrediva. Prema odredbi čl. 272. st. 1. ZOO-a činidba je odrediva ako ugovor sadrži podatke s pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećoj osobi da ju odredi. Stavkom 2. iste odredbe propisano je da ako ta treća osoba neće ili ne može odrediti činidbu, ugovor je ništetan. Prema odredbi čl. 270. st. 1. ZOO-a kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, ugovor je ništetan.

10. U odnosu na sporne okolnosti informiranja tužitelja i pregovaranja oko spornih naknada sud je saslušao tužitelja koji je iskazao kako je kredit podigao radi kupnje stana, za stanovanje. Taj stan iznajmljuje tek zadnjih 4-5 godina. Misli da sam kredit otplatio otprilike 2017. godine. U banci su mu ponudili samo ovaj kredit, a inače

je i tražio kredit u eurima jer druge opcije nije imao. Ne sjeća se da li su mu objašnjavali pojedine odredbe kredita, ponudili su mu ovaj ugovor, to je bilo to, nije bilo neke mogućnosti pregovora. Sjeća se da kada je potpisivao kredit da je pitao i za otplaćivanje kredita odnosno i ranije otplate pa su u banci rekli da uplati rate ako ima viška, da će to samo umanjiti, ali se ispostavilo da su na te ranije uplate obračunali naknadu. U vrijeme potpisivanja kredita nije imao otvoren obrt niti trgovačko društvo, kao ni u vrijeme otplate kredita.

Ovaj ugovor je sklopio za stan na adresi Lanište 1f., na navedenoj adresi od 2016. žive podstanari, ali nije siguran za datum. Pročitao je ugovor o kreditu prije potpisivanja, ne sjeća da li je pročitao odredbu o ulaznoj naknadi, a misli da ju je odmah morao platiti, a službenik mu je rekao da je to za kredit. Na pitanje da li bi sklopio kredit da su mu objasnili za što se ta ulazna naknada odnosi, tužitelj navodi da je teško odgovoriti na to pitanje, tu nije bilo mogućnosti pregovaranja, a njemu je trebao kredit, pa bi vjerojatno bio prisiljen. Na pitanje da li zna iznos naknada, tužitelj je naveo da misli da je ulazna bila oko 7.000,00 kuna, što mu je bilo teško platiti.

11. Sud je prihvatio iskaz tužitelja u većem dijelu, ocjenjuje ga uvjerljivim i istinitim, budući da isti ima neposredna saznanja o odlučnim činjenicama, a sadržaj iskaza tužitelja nije ničim doveden u sumnju, a niti je tuženik prigovorio istinitosti iskaza.

Valja istaknuti da je ocjenom dokumentacije (isplate kredita) je vidljivo da je isti u cijelosti isplaćen 2014. godine, iz čega proizlazi da tijekom otplate kredita tužitelj nije iznajmljivao predmetni stan, iako je u svom iskazu tužitelj naveo kako smatra da je kredit otplatio u cijelosti tek 2017. godine, ali obzirom se radi o vjerodostojnoj dokumentaciji otplate kredita, koju niti jedna stranka nije osporavala tijekom postupka, navedeni dio iskaza tužitelja se otklanja kao netočan, a što zbog proteka većeg broja godina nije neživотно.

12. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 79/07, dalje: ZZP-a), koji odredbom čl. 96. st. 1. propisuje da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, st. 2. iste odredbe propisano je kako se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Stavkom 3. iste odredbe propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca. Stavkom 4. iste odredbe propisano je da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Člankom 74. al. 3. ZZP-a propisano je kako Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti. Člankom 102. st. 1. ZZP-a propisano je kako je nepoštena ugovorna odredba ništava. Stavkom 2. iste odredbe propisano je kako ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe. Prema članku 295. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj Zakona o obveznim odnosima broj 35/05; dalje: ZOO-a) propisuju da opći uvjeti

ugovora koje odredi jedan ugovaratelj, bilo da su sadržani u formalnom ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva, dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru, i u pravilu obvezuju kao i ove, a opći uvjeti obvezuju ugovornu stranu ako su joj bili poznati ili morali biti poznati u času sklapanja ugovora. Ništave su odredbe općih uvjeta koje su protivne samoj svrsi sklopljenog ugovora ili dobrim poslovnim običajima, čak i ako su opći uvjeti koji ih sadrže odobreni od nadležnog organa. Sud može odbiti primjenu pojedinih odredbi općih uvjeta koje lišavaju drugu stranu prava da stavi prigovore, ili onih na temelju kojih ona gubi prava iz ugovora ili gubi rokove, ili koje su inače nepravične ili pretjerano stroge prema njoj.

13. Članak 99. ZZP-a propisuje da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Odredbom članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. godine o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštena ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani te isporučene usluge i robe na drugoj strani, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. Ugovorna odredba je jasna i razumljiva ako je ta odredba ne samo gramatički razumljiva, nego su potrošaču jasni ekonomski razlozi koji se nalaze u pozadini primjene te odredbe kako bi na temelju točnih i razumljivih kriterija mogao procijeniti ukupne ekonomske posljedice koje iz tih odredbi proizlaze, odnosno kako bi mogao sagledati koliki će biti iznos zaduženja za čitavo vrijeme trajanja ugovora o kreditu. Sud je analizirajući odredbu čl. 12. st. 3. predmetnog ugovora o kreditu kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva kredita u postotku od ukupnog iznosa kredita utvrdio da navedena ugovorna odredba ne predstavlja odredbu o predmetu ugovora i cijeni, odnosno „glavni predmet ugovora“, pa se stoga na tu ugovornu odredbu ne odnosi isključenje testa poštenosti. S obzirom da pri ocjeni o tome da li je neka ugovorna odredba obuhvaćena pojmom „glavni predmet ugovora“ treba uzeti u obzir narav, opću strukturu i odredbe ugovora, pravni i činjenični kontekst ugovora, Sud EU je postavio određene kriterije nacionalnim sudovima za ocjenu predstavljaju li pojedine odredbe ugovora o kreditu glavni predmet ugovora ili ne, odnosno mogu li se te odredbe i pod kojim uvjetima testirati na poštenost pa je tako u presudi broj C-224/19 i C-259/19 od 16. srpnja 2020. godine utvrdio da se točan doseg pojmova „glavni predmet“ i „cijena“ u smislu odredbe članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ ne može odrediti pojmom „ukupni troškovi kredita za potrošače“ pa se naknada za otvaranje kredita ne može smatrati bitnom činidbom hipotekarnog zajma samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Dakle, bitne činidbe ugovora, „glavni predmet ugovora“ su odredbe kojima se utvrđuju bitne činidbe ugovora koje ga određuju kao takvog, karakteriziraju ugovor i bez kojih to nije taj ugovor, za razliku od ugovornih odredbi akcesornog karaktera, koje ne definiraju glavni predmet ugovora, pa stoga podliježu testu poštenosti, a u koje odredbe se svakako ubraja i odredba o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, jer ta odredba ne definira bit ugovora o kreditu, iako ulazi u „ukupne troškove kredita za potrošače“. Nadalje, u predmetu C-224/19 Sud EU tumači čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri. Iako je prethodni postupak vezan uz određeni predmet koji se vodi pred nacionalnim sudom, jednom kad Sud EU protumači odredbu europskog prava, takva odluka postaje mjerodavna i obvezna i za ostale nacionalne sudove koji

razmatraju jednak problem, odnosno tumačenja su retroaktivna jer objašnjavaju značenje norme od trenutka kad je ona nastala. U pogledu pravnih odnosa i sporova koji su proizašli iz njih, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, postoji obveza hrvatskih sudova tumačiti nacionalno pravo u duhu prava EU i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu Suda EU), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005. godine.

14. Ocjenom provedenih dokaza sud je utvrdio da je odredba čl. 12. st. 3. predmetnog ugovora o kreditu, a kojim je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i to na način da se korisnik kredita obvezuje platiti 1,50% + od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita, nepoštena ugovorna odredba, a temeljem odredbe članka 102. stavka 1. ZZP-a ništetna iz slijedećih razloga. Prema mišljenju suda predmetna odredba je jasno napisana u smislu članka 100. ZZP-a, jer je omogućavala tužitelju da u trenutku sklapanja ugovora ocijeni visinu te naknade, ali sama činjenica da je riječ o jasno napisanoj odredbi ne znači ujedno da je odredba poštena. Odredba Ugovora kojom je visina naknade za odobrenje kredita propisana u određenom postotku od ukupnog iznosa kredita nedvojbeno nije dokaz da su stranke o istoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovarale. Dakle, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljicom pojedinačno pregovarao o naknadi za obradu kredita i visini te naknade. Osim toga, iz predmetne odredbe Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o unaprijed formuliranoj odredbi ugovora, sastavljenoj od strane tuženika kao banke, a koje sadrži odredbe prema kojima se tužiteljica obvezuje prilikom isplate kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,50% iznosa kredita. Isto je dovelo do toga da je tužiteljica pristala na odredbu sastavljenu unaprijed od strane tuženika, bez mogućnosti utjecaja na sadržaj istih odredaba. Tuženik je, dakle, iskoristio svoj položaj "jače" ugovorne strane te je ugovorio naplatu naknade za odobrenje kredita u postotku od ukupnog iznosa kredita, radi čega je postupao potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja. Osim toga, tuženik u sadržaj Ugovora nije unio, a niti je objasnio tužiteljici koji je to opravdani razlog zbog kojeg je bilo nužno ugovoriti plaćanje iste naknade i zašto visina naknade izravno ovisi o iznosu odobrenog kredita. Stoga tužitelj kao potrošač nedvojbeno nije imao utjecaj na sadržaj predmetne odredbe. Stoga pravilno tužiteljica tumači predmetni Ugovor po načelu "uzmi ili ostavi" jer je imajući na umu prethodno navedeno, tužiteljica, kao korisnica kredita, mogla samo navedenu odredbu ugovora prihvatiti ili ne, dakle druge mogućnosti nije bilo. Predmetni Ugovor je potrebama tužiteljice prilagođen samo u dijelovima koji se tiču iznosa kredita, roka otplate, namjene kredita, no navedeno ne otklanja činjenicu da je i dalje riječ o standardiziranom obliku ugovora o kreditu kojem se mijenjaju samo navedeni elementi ovisno o slučaju, ali glavni oblik je i dalje isti, a naravno i oni bitni elementi na kojima tuženik kao kreditor ustraje i bez kojih isti niti ne bi bio sklopljen, a kakve ugovore tuženik sklapa u velikom broju slučajeva. Spornom ugovornom odredbom u biti je tuženik sam odredio visinu naknade za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, a bez da se o tome pojedinačno pregovaralo. Stoga je sporna ugovorna odredba zaista i prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dakle ista predstavlja nepoštenu odredbu u potrošačkom ugovoru, u smislu odredbi ZZP. Tuženik je kao trgovac, prilikom obrade zahtjeva i odobravanja kredita imao određene troškove, koji troškovi se „pokrivaju“ tom naknadom, a u pitanju su razni operativni troškovi i materijalni troškovi. Sama činjenica da je naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita određena u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos

kredita plaćaju višu naknadu, govori u prilog tome da tako ugovorenom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu „pokriveni“ stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita. Tuženik dakle nije tužitelju razjasnio razloge zbog kojih joj je naplatio naknadu za obradu kredita, odnosno nije dokazao opravdanost naplate naknade. Tuženik je morao određeno popisati što čini troškove obrade kredita, a ne samo isto naplatiti u postotnom iznosu, čime su zapravo korisnici kredita dovedeni u neravnopravan položaj, budući da su veći troškovi za obradu kredita naplaćivani od korisnika koji podigne veći iznos kredita.

15. Sud prihvaća iskaz tužitelja da je Ugovor bio unaprijed sastavljen i da je u njemu bila određena naknada o kojoj nije mogla pregovarati i da je takav "gotovi" ugovor bio prezentiran tužitelju neposredno prije solemnizacije kod javnog bilježnika, obzirom tuženik nije dokazao suprotno.

16. Tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade, naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost u postotku od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice, potrošača. Imajući na umu je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja, potrošača jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu, a kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i to u visini od 1,50% iznosa kredita, a što uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača te je stoga ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništetna. Navedeno rezultira time da je tuženik, koji je dakle odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe, jer je iste nametnuo tužitelju, potrošaču, bez mogućnosti pregovaranja, nepošten stjecatelj.

17. Iz provedenih dokaza, a imajući u vidu navedene zakonske odredbe, ujedno proizlazi da je i odredba sadržana u čl. 10. st. 2. Ugovora o kreditu, kojom je u slučaju prijevremene otplate kredita ugovoreno da je banka ovlaštena zaračunati naknadu samo u visini određenoj aktima banke važećima na dan prijevremene otplate ništetna temeljem odredbe čl. 102. st. 1. ZPP-a jer predstavlja nepoštenu odredbu u smislu odredbe čl. 96. st. 1. ZPP-a. Ovo iz razloga što je navedeni Ugovor o kreditu sklopljen bez pojedinačnog pregovaranja o takvoj ugovornoj odredbi, pa je na taj način tužitelj kao potrošač stavljena u neravnopravan položaj u odnosu na banku. Odredba čl. 10. Ugovora o kreditu, koja visinu naknade čine ovisnom isključivo o uvjetima odnosno odluci jednog ugovaratelja, bez istovremeno preciznog označavanja na što se ista naknada odnosi, odnosno bez informacija o načinu određivanja te naknade, uzrokuju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koju promjenu dužnik ne može predvidjeti. Tužitelju je prilikom zaključenja Ugovora o kreditu trebalo objasniti razloge ugovaranja naknade i objasniti joj na što se ista točno odnosi, pojedinačno o tome pregovarati i na taj način joj kao potrošaču omogućiti da pristane na takvu odredbu. Primjenom navedene ugovorne odredbe tuženik je izbjegao utjecaj tužitelja kao druge ugovorne strane na istu pa je takva jednostrano određena ugovorna odredba protivna i načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZPP-a. Predmetna odredba čl. 10. st. 2. Ugovora o kreditu je ništetna bez obzira što naknada za prijevremenu otplatu kredita sama po sebi nije ništetna, a kako to tuženik ispravno navodi, a kako proizlazi i iz Direktive 2014/17 Eu parlamenta i vijeća, Direktive 2008/48 EZ, kao i iz kasnije donesenog Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" br. 75/09., u daljnjem tekstu: ZPK), ali pod uvjetom da se o takvoj odredbi posebno pregovaralo i da ona ne uzrokuje

neravnotežu među strankama, a što ovdje nije slučaj (tako i u odlukama Županijskog suda u Splitu poslovni broj GŽ-2471/2018-2 od 06. prosinca 2019. i poslovni broj GŽ-2359/17-2 od 23. studenoga 2017.). Uostalom valja ukazati da iz sporne odredbe ugovora o kreditu proizlazi da će tuženik naplatiti naknadu za prijevremeno zatvaranje kredita sukladno Odlukama tuženika važećim u trenutku prijevremenog povrata, pa bi u takvom ugovornom odnosu tuženik mogao proizvoljno odrediti visinu same naknade, o kojoj se niti nije pojedinačno pregovaralo.

Dapače, tužitelj je obavezan tuženiku na isplatu čija će visina ovisiti o odluci koja u trenutku sklapanja kredita još ne postoji odnosno koja će eventualno biti važeća u trenutku prijevremene isplate.

18. Nadalje, prema odredbi čl. 1024. ZOO-a dopušteno je ugovaranje naknade zbog prijevremene otplate kredita koja predstavlja naknadu štete. U konkretnom slučaju činjenica da li je tuženiku nastala šteta u smislu odredbe čl. 1024. ZOO-a zbog prijevremenog vraćanja kredita od strane tužiteljice nije odlučna u konkretnom slučaju s obzirom na to da je ugovorena odredba na temelju koje je naplaćena naknada tužitelju zbog prijevremene otplate kredita ništetna iz iznijetih razloga, a posebice imajući u vidu da je predmet ovog postupka utvrđivanje ništetnosti navedene odredbe i povrat iznosa naplaćenog od strane tuženika tužiteljici na temelju ništetne odredbe, a ne naknada štete tuženiku.

19. Slijedom svega navedenoga, utvrđeno je da su predmetne ugovorne odredbe čl. 12. st. 3. i čl. 10. st. 2. Ugovora o kreditu ništene, te je stoga odlučeno kao u točki I. izreke ove presude.

20. Nadalje, temeljem članka 323. st. 1. ZOO-a tuženik je dužan vratiti tužiteljici ono što je primio po osnovi koja je utvrđena ništetnom pa je temeljem iste odredbe valjalo prihvatiti i zahtjev za vraćanje primljenih iznosa na ime naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita, kao stečenih bez osnove, temeljem čl. 1111. ZOO-a, zajedno sa zateznim kamatama tekućim od prvog idućeg dana nakon plaćanja (neosnovanog stjecanja na strani tuženika) do isplate, temeljem čl. 1115. ZOO-a, odnosno čl. 29. st. 1., u svezi čl. 183. st. 1. ZOO-a.

21. Visina stope zatezne kamate određena je na temelju Uredbe o visini stope zatezne kamate, kao i na temelju odredbe čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21, 114/22; u daljnjem tekstu: ZOO) te Uredbe o izmjeni Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 156/22).

22. Prigovor zastare nije osnovan, budući da je člankom 327. ZOO-a propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi pa ne može zastarjeti zahtjev tužiteljice kojim traži utvrđenje ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 glede zastarnog roka u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO-a kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, a isti počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Dakle, imajući u vidu navedeni pravni stav Vrhovnog suda RH, proizlazi da zastara restitucijskog zahtjeva još nije niti počela teći, nego će početi teći tek pravomoćnošću ove presude u kojoj je odlučeno o ništetnosti.

23. Nadalje, odluka o troškovima parničnog postupka donesena je temeljem odredbe čl. 154. st. 1. u vezi čl. 155. st. 1. i 2. ZPP-a, uzevši u obzir utvrđenu vrijednost predmeta spora.

Trošak zastupanja tužitelja po punomoćniku je odmjeran sukladno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 138/23, dalje: Tarifa).

Tužitelju je stoga uz primjenu odredbi čl. 151. i 155. ZPP-a dosuđena naknada za sastav tužbe (Tbr. 7. toč. 1. Tarife), trošak sastava podneska od 15. svibnja 2026. (Tbr. 8. toč. 1. Tarife) te trošak zastupanja na ročištima dana 21. svibnja 2026. i 3. lipnja 2026. (Tbr. 9. toč. 1. Tarife), svaka radnja u iznosu od 200,00 eura, uzevši u obzir da vrijednost 1 boda iznosi 2,00 eura, te trošak ročišta za objavu u iznosu od 100,00 eura (sukladno Tbr. 9. toč. 3. Tarife), uz pripadajući pdv od 25%.

Tome treba pribrojiti troškove sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 26,55 eura i sudske pristojbe na presudu u iznosu od 53,09 eura, pa je ukupno dosuđena naknada troškova parničnog postupka u iznosu od 1.204,64 eura.

Na dosuđeni iznos troška parničnog postupka sud je temeljem odredbe čl. 151. st. 3. ZPP-a dosudio i zatražene zatezne kamate tekuće od dana donošenja presude do isplate.

U Zagrebu, 10. lipnja 2026.

Sutkinja
Natalija Horvatić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana dostave presude. Žalba se podnosi ovom sudu, u tri primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud.

DNA:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-30889-2c7b5**

Kontrolni broj: **073e7-8218a-ecc3d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.